

– יב –

בס"ד. משיחת מוצאי ש"פ נח, אור לז' מרחשון ה'תש"מ

– אודות הרה"ח ר' דוד אקונאוו הי"ד –

א. [בהמאמר ד"ה וירח ה' את ריח הניחוח גו', שנאמר בהתחלת ההתוועדות, התייחס כ"ק אדמו"ר שליט"א, כנראה, גם להמאורע הנ"ל דהריגה על קידוש השם, כאשר במהלך הדברים נחנק קולו בבכי עצור:] על הפסוקי "וירח ה' את ריח הניחוח" – שנזכר בו ג' ריחות – איתא במדרשי "הריח, ריחו של אברהם אבינו עולה מכבשן האש, וירח, ריח של חנני' מישאל ועזרי' עולין מכבשן האש .. וירח ה' הריח דורו של שמד .. הה"ד .. דור' דורשיו מבקשי פניך יעקב סלה" ("זה דורו של שמד שהיו דורשין ה' ית' בכל נפשם").

ומשמעות הענין – שג' אופני המס"נ שנימנו במדרש הם בסדר דמלמטה למעלה:

לכל לראש – המס"נ דאברהם אבינו. ולמעלה מזה – המס"נ דחנני' מישאל ועזרי', שאז היתה התמיהה והקושיא גדולה ביותר (שמזה מובן גודל הנסיון, ובמילא, גם גודל המס"נ), דכיון שכבר הי' בית-המקדש, וכבר הי' הענין ד"וישב שלמה על כסא ה'", איך יתכן לאח"ז מעמד ומצב ש"עכו"ם מרקדין בהיכלו" (כדברי הגמרא ביומא⁶). וקושיא זו מתחזקת עוד יותר – שלכן גם המס"נ גדולה יותר באין ערוך – ב"דורו של שמד":

לאחרי כל אריכות הגלות... והגזירות והשמדות רח"ל... שכבר עברו – היתכן שנמצאים עדיין בגלות, והיתכן שישנו עדיין החושך כפול ומכופל, עד כדי כך, שמזמן לזמן מתרחשים מאורעות כאלה...

* "מסר נפשו על תורה ויהדות ברוסיא" ו"נרצח בהלכו לעסוק בדבר מצוה" – ביום ד' מרחשון תש"מ.

(1) נח ח, כא.

(2) ב"ר פל"ד, ט.

(3) תהלים כד, ו.

(4) פי' מ"כ שם.

(5) דברי הימים"א כט, כג.

(6) סט, ב.

שאינ עליהם שום ביאור... ושום הסברה... מכל צד ופנה – דבר בלתי מובן לגמרי!

ואעפ"כ, גם במעמד ומצב כזה... עומדים בני"י על מעמדם להיות "דור דורשיו"... שכל דרישתם הוא להיות "מבקשי פניך", שתהי' אצלם הפנימיות דהוי', ובאופן ד"יעקב סלה", שנמשך מהיו"ד דשם הוי' (ולמעלה יותר) למטה מטה ביותר עד לבחי' "עקב", ובאופן של נצחיות, כמארז"ל¹⁰ "כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק עולמית".

ב. וכל זה מודגש עוד יותר לאחרי חודש תשרי – שכבר היתה כללות העבודה דחודש אלול שענינה (כמ"ש בהמזמור שאומרים בחודש אלול) "בקשו פני את פניך ה' אבקש"¹¹ [ובאופן ד"קוה אל ה' גו' וקוה אל ה'"¹² (כסיום המזמור), ב"פ, שישנו גם ה"חיזוק" הדרושי¹³], וכבר היתה הכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה... ועד להשלימות שבזה בשמח"ת, ולאחרי כל זה, רואים גודל החושך כפול ומכופל שאין למטה ממנו, עד לענין שאירע עם "שלוחי מצוה"¹⁴ וכו' וכו', עם כל הענינים הקשורים בזה. ואעפ"כ, נשארים לעמוד בכל התוקף והנצחיות ("סלה") על הענין ד"מבקשי פניך"!

ויש להוסיף בביאור דיוק לשון הפסוק "זה דור דורשיו גו'" – ע"פ המבואר גודל המעלה ד"זה" לגבי "כה", כמארז"ל¹⁵ "כל הנביאים (גם הגדולים שבהם) נתנבאו בכה ומשה נתנבא בזה" – ש"זורו של שמד" (שעליו נאמר הפסוק "זה דור דורשיו") מגיע לדרגת "זה", דרגתו של משה שנתנבא ב"זה",

– ויתירה מזה, כידוע תורת רבותינו נשיאינו¹⁶ במ"ש¹⁷ "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", שעיקר ענוותנותו של

(7) ראה גם סה"מ תש"ח ע' 67.

(8) ראה אוה"ת ויצא קצב, א (בשוה"ג).

(9) ראה לקו"ש ח"כ ע' 270.

(10) עירובין נד, א.

(11) תהלים כז, ח.

(12) שם, יד.

(13) ראה ברכות לב, ב.

(14) כנראה הכוונה לזה שהרצח אירע בלכתו למצוה (לבית-הכנסת לתפלה) – "שלוחי מצוה".

(15) ראה ספרי ופרש"י ר"פ מטות.

(16) סה"מ עטר"ת ע' תסד. תש"י ע' 237. ועוד.

(17) בהעלותך יב, ג.

משה היתה לגבי עבודת המס"נ שבדורא דעקבתא דמשיחא —
וכל זה למה, וכיצד בא הדבר לידי גילוי... — משום שנמצאים
במעמד ומצב כזה שגם לאחרי כל ההעלמות... וההסתרים... הנה כל
דרישתם הוא להיות "מבקשי פניך"...

*

ג. [בסיום ההתוועדות — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]
בהמשך להמדובר לעיל¹⁸ שיש לקשר כל ענין עם תורה — ה"ז
גם בנוגע להמאורע המבהיל, שיש לקשר זה עם תורה — "מושיבין
ישיבה על קברו"¹⁹ — לייסד מוסד של תורה, ובפרט עבור יהודים
שהגיעו ממדינה ההיא.

ובודאי שהתוועדות זו, ועאכו"כ המוסד החדש, מהוה נח"ר הכי
גדול (לא רק בהסכמה, אלא נח"ר הכי גדול) וקשור עם עליית הנשמה
וכו' — בהיותו כבר במקומו בגן-עדן, יחד עם רבותינו נשיאינו.

וכיון שמקשרים זה עם הוספה בלימוד התורה בריבוי — ה"ז
יומשך גם למטה בעינים שהם טוב הנראה והנגלה גם לעיני בשר,
כלומר, לא רק עינים שלעת-עתה הם חסדים המכוסים, אלא חסדים
המגולים דוקא, חסדים גלויים שנראים בעיני בשר.

וכל זה — גם כשנמצאים עדיין בגלות, וזה ימשיך ויביא —
בקרוב ממש — את הגאולה מהחושך כפול ומכופל, שאז יראו שגם
החסדים המכוסים הם חסדים מגולים, ועד לחסדים מגולים למטה
מעשרה טפחים,

ועד להחסד הכי גדול — כהבטחת הקב"ה — שיוצאים מהגלות
ונמצאים בהגאולה האמיתית והשלימה ואומרים (על כללות ענין הגלות)
"אודך ה' כי אנפת בי"²⁰,

בקרוב ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב אמיתיים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן "לכתחילה אריבער", ואח"כ
התחיל לנגן "ניעט ניעט ניקאוואָ".]

(18) בהשיחות שלפנ"ז.

(19) ראה ב"ק טז, סע"ב. רמב"ם הל' אבל פי"ד הכ"ה.

(20) ישעי' יב, א.